

PROP DE VOSALTRES

Advent: ve el Senyor

El començament del temps d'Advent, que ens anuncia la pròxima celebració de la festa de Nadal, fa ressonar de nou en les nostres oïdes i en els nostres cors un missatge d'esperança: Déu, a l'enviar el seu Fill únic al món, va complir la promesa de salvació que havia fet al seu poble. A més, ha complert aquesta promesa d'una forma molt més generosa del que s'esperava: l'amor i la gràcia de Déu no són únicament per al Poble de les promeses, sinó per a tota la humanitat.

Tal vegada moltes persones, quan s'apropen aquests dies, es troben un poc incòmodes. Senten una paraula d'esperança mentre viuen situacions personals, familiars, humanes, laborals, etc., que no els ofereixen motius per a eixa esperança, ja que no acaben de trobar una sortida a les seues situacions, ni veuen una llum que els ajude a orientar la seua vida. Per altra part, sembla que aquestes celebracions ens porten a un món fictici, que ens traslladen a una realitat que respon més als nostres desitjos que a la veritat de la vida de cada dia. Sembla que quan acaben les festes de Nadal es torna a la vertadera realitat.

Si això és així, quin valor té eixe missatge d'esperança que ressona en el

temps d'Advent? Quina veritat tenen eixes paraules? No es voldrà mantindre viva una il·lusió que en el fons no respon a la veritat de les coses? Una mirada superficial de la vida ens podria portar a pensar d'eixa manera. Ara bé, el temps d'Advent ens anuncia que Déu ha enviat el seu Fill al món, que ho ha fet perquè ens estima, i és en Ell en qui trobem la raó per esperar i per seguir lluitant en la nostra vida.

Quan parlem amb persones que passen per moments de sofriment i

entrem en el fons del seu cor, descobrim que aquelles que pensen que no són estimades per ningú són les que menys motius tenen per a l'alegria. La falta d'amor és la raó fonamental per la qual tants homes i dones han perdut l'esperança. A l'enviar el seu Fill, Déu vol que Ell es faça el nostre germà. El Fill de Déu es fa un de nosaltres, s'uneix a tota la humanitat i, d'eixa manera, ens mostra humanament l'amor de Déu a tothom.

L'Advent vol ajudar-nos a què revifem l'esperança en el cor de la hu-

manitat: si Déu ens ha donat al seu Fill, cap persona pot arribar a pensar que ningú l'estima, perquè encara que es pugui donar el cas de que algú no se senti estimat per ningú en aquest món, pot tenir la seguretat de que Déu no ha deixat d'estimar-lo. I és eixe amor de Déu lo que fa brollar l'esperança que de nou s'anuncia quan ve l'Advent.

Que acollim amb joia aquesta Bona Notícia.

† **Enrique Benavent Vidal**
Bisbe de Tortosa

APUNTS PER A L'ANÀLISI

PACIFICAR L'ÀNIMA I EL MÓN

Vetllar per les generacions futures (I)

Hi ha una nova línia de pensament en filosofia pràctica que es coneix amb el nom d'*ètica de les generacions futures*. La tesi bàsica d'aquest plantejament ètic que tant interès ha despertat arreu és el següent: cal anticipar les conseqüències que tindran les nostres decisions personals i col·lectives amb vista a les generacions futures.

Hem pres consciència de què les nostres accions u omissions no sola-

ment tenen conseqüències en el present, sinó també en un futur llunyà. Ras i curt, som responsables de la qualitat de vida de les generacions futures. En el futur, els homes i les dones del present haurem deixat ja aquest món, però la nostra petjada pot ser decisiva per als qui vindran.

La qüestió no és del tot nova, però la constatació dels mals irreversibles que es poden perpetrar com a fruit de les decisions, ha fet prendre cons-

ciència de la cura que cal tenir a l'hora de deliberar i de prendre les opcions adequades. A més a més, la consciència de formar part d'un món global i el nou sentit de pertinença que està naixent, no solament ha fet trencar les barreres geogràfiques, sinó també les temporals. L'ètica del segle XXI cal que sigui global, en sentit geogràfic, però també oberta al futur, ja que el poder que l'ésser humà ha adquirit en els darrers decennis l'in-

vesteix d'una major responsabilitat. Les decisions que prenem tenen efectes en tot el planeta, però, a més a més, aquests efectes, directa o indirectament, abans o després, tenen conseqüències per als homes i les dones de futur. És la idea de la interdependència i de la contingència del tots els éssers, idea que està plenament present en la noció bíblica de creació.

Francesc Torralba
Doctor en Teologia

PALABRAS DE VIDA

Adviento: viene el Señor

El comienzo del tiempo de Adviento, que nos anuncia la próxima celebración de la fiesta de Navidad, hace resonar de nuevo en nuestros oídos y en nuestros corazones un mensaje de esperanza: Dios, al enviar a su Hijo único al mundo, cumplió la promesa de salvación que había hecho a su pueblo. Además, ha cumplido esa promesa de una forma mucho más generosa de lo que se esperaba: el amor y la gracia de Dios no son únicamente para el Pueblo de las promesas, sino para toda la humanidad.

Tal vez muchas personas, cuando se aproximan estos días, se sienten un poco incómodas. Oyen una palabra de esperanza mientras viven situaciones personales, familiares, humanas, laborales, etc., que no les ofrecen motivos para esa esperanza, ya que no acaban de encontrar una salida a su situación, ni ven una luz que les ayude a orientar su vida. Por otro lado, parece que estas celebraciones nos llevan a un mundo ficticio, que nos trasladan a una realidad que responde más a nuestros deseos que a la verdad de la vida de cada día. Parece que cuando acaban las fiestas de Navidad se vuelve a la verdadera realidad.

Si esto es así, ¿qué valor tiene ese mensaje de esperanza que resuena en el tiempo de Adviento? ¿qué verdad tienen esas palabras? ¿no se querrá mantener viva una ilusión que en el fondo no responde a la verdad de las cosas? Una mirada superficial de la vida nos podría llevar a pensar así. Ahora bien, el tiempo de Adviento nos anuncia que Dios ha enviado a su Hijo al mundo, que lo ha hecho porque nos ama, y es en Él en quien encontramos la razón para esperar y para seguir la lucha en nuestra vida.

Cuando hablamos con personas que pasan por momentos de sufrimiento y entramos en el fondo de su corazón, descubrimos que aquellas que piensan que no son amadas por nadie son las que menos motivos tienen para la alegría. La falta de amor es la razón fundamental por la que tantos hombres y mujeres han perdido la esperanza. Al enviar a su Hijo, Dios quiere que Él se haga nuestro hermano. El Hijo de Dios se hace uno de nosotros, se une a toda la humanidad y, de esta manera, nos muestra humanamente el amor de Dios a todos.

El Adviento quiere ayudarnos a reavivar la esperanza en el corazón de la humanidad: si Dios nos ha dado a su Hijo, ninguna persona puede llegar a pensar que nadie la quiere, porque aunque se pueda dar el caso de que alguien no se sienta amado por nadie en este mundo, puede tener la seguridad de que Dios no ha dejado de amarlo. Y es ese amor de Dios lo que hace brotar la esperanza que de nuevo se anuncia con la llegada del Adviento.

Que acojamos con gozo esta Buena Noticia.

Enrique Benavent Vidal
Obispo de Tortosa

Commemoració acadèmica de la mort de Mn. Manyà

El dia 20 d'octubre, se celebrà al saló d'actes de l'Espai Patronat, la commemoració del 39è aniversari (1976-2015) del traspàs de Mn. Joan Baptista Manyà a la Casa del Pare.

Com tots els anys l'assistència va ser prou nombrosa, per tal de retre homenatge al qui fou sacerdot, teòleg i mestre. Hi foren presents el Sr. Bisbe, el Sr. Vicari general, el president i membres de la Fundació, algunes autoritats, exalumnes que vam gaudir a l'Institut de Batxillerat dels seus ensenyaments i, amics tots de Mn. Manyà.

Mn. Víctor Cardona, president de la Fundació, presentà el conferenciant Dr. Joan Costa, rector de la parròquia de Betlem de Barcelona, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya i molts altres serveis dintre l'arxidiòcesi de Barcelona, dels quals en va fer referència el Sr. Conrad Duran en do-

nar lectura a la síntesi del currículum del Dr. Costa.

Tot seguit, el moment musical amb la interpretació de la *Suite núm. 1* de Bach, a càrrec de la violoncel·lista M.ª Rosa Pons, alumna de l'escola de música del Conservatori de Tortosa.

A continuació el Dr. Joan Costa, impartí una conferència sobre «Importància de la qüestió ecològica. L'aportació del papa Francesc» basada en la carta encíclica *Lloat sigueu (Laudato si')*, del Sant Pare Francesc.

Destacà el conferenciant la importància del capítol segon: «L'evangeli de la creació» i del sisè:

«Educació i espiritualitat ecològica.»

Tot seguit el Sr. Bisbe, Mons. Enrique Benavent Vidal, pronuncià unes paraules de cloenda. Ens digué que l'encíclica és un diàleg de fe i cultura en la nostra Església. Àmplies qüestions de la nostra cultura posen en perill el futur de la humanitat. El Papa en aquesta encíclica ens ha volgut oferir una realitat ètica i cultural i una reflexió de caràcter ètic i social.

Recordem Mn. Manyà que va buscar punts de diàleg entre l'Església i la societat. Agraï al Dr. Costa tot el que ens havia dit i insistí el Sr. Bisbe en la idea de què hem de contemplar la natura com a obra de Déu. No sols ens dóna un missatge ètic, sinó un missatge religiós.

Gràcies a la Fundació Manyà per celebrar, cada any, aquest acte cultural en memòria de Mn. Joan Baptista Manyà Alcoverro.

Maria Joana Querol

Missa d'inici de curs Pquia. St. Josep Obrer (St. Carles de la Ràpita)

El passat diumenge 18 d'octubre, coincidint amb el Dia del Domund, a l'Eucaristia dominical, ens unírem per celebrar la nostra fe, enfortir la dimensió

missionera de la nostra comunitat parroquial i compartir la joia de trobar-nos i iniciar un nou curs pastoral. Durant la celebració tingué lloc també la presentació dels

catequistes i la benedicció i la pregària perquè siguin sempre «missioners de la misericòrdia» i testimonis joiosos de l'Evangeli.

Mn. Carlos Paris

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

CATEQUESIS SOBRE LA FAMÍLIA

Matrimoni (I)

Ens recorda el llibre del Gènesi, quan Déu acaba l'obra de la creació i fa la seva obra mestra, que són l'home i la dona. I aquí Jesús comença realment els miracles amb aquesta obra mestra, en un matrimoni, en una festa de noces: un home i una dona. Així Jesús ens ensenya que l'obra mestra de la societat és la família: l'home i la dona que s'estimen! Aquesta és l'obra mestra!

És un fet que les persones que es casen són cada vegada menys; això és un fet: els joves no es volen casar. Crec que hem de pensar molt seriosament en el motiu

pel qual tants joves «no tenen ganes» de casar-se. És aquesta cultura de la provisionalitat... tot és provisional, sembla que no hi hagi res definitiu.

La família és al cim de tots els índexs de satisfacció entre els joves; però, per por d'equivocar-se, molts no volen ni pensar-hi; malgrat ser cristians, no pensen en el matrimoni sacramental, signe únic i irrepitible de l'aliança, que es converteix en testimoni de la fe.

El testimoni més convincent de la benedicció del matrimoni cristià és la vida bona dels esposos cristians i de la família. No hi ha

una manera millor per a expressar la bellesa del sagrament!

El matrimoni consagrat per Déu preserva la unió entre l'home i la dona que Déu ha beneït des de la creació del món; i és una font de pau i de bé per a tota la família i per a la vida matrimonial.

Els cristians, quan es casen «en el Senyor», es transformen en un signe eficaç de l'amor de Déu. Els cristians no es casen només per a ells mateixos: es casen en el Senyor per al bé de tota la comunitat, de tota la societat.

(Dimecres, 15 d'abril de 2015.)

Trobada d'exalumnes teresianes al Centre d'Espiritualitat «Sant Enric d'Ossó», Jesús (Tortosa)

El 17 d'octubre, ens reunirem 57 exalumnes teresianes, la majoria de les quals van rebre la formació al Col·legi Teresià de Tortosa entre els anys 1940 i 1960. Salutacions, alegria i emoció en retrobar-nos, un any més, per passar un dia de germanor amarat de bonics records d'infantesa i adolescència, època de la vida en què els lligams de convivència i amistat són inesborrables.

Mn. Javier Vilanova celebrà l'Eucaristia, acte inicial i central de la jorna-

da. Les lectures van ser proclamades per dues exalumnes.

A l'ofertori van cantar: «Nada te turbe» i en finalitzar l'eucaristia el cant a la Mare de Déu: «Salve Madre, que en la tierra de tus amores.»

Tot seguit de l'eucaristia ens vam reunir a una sala per gaudir d'unes representacions i cants sefardites, a càrrec de la Sra. Pili Cugat, «La jueva de Tortosa». Els seus cants i poemes ens traslladà als segles XIV i XV i a la vida del call jueu de Tortosa. Aca-

bà amb el cant d'una adaptació de l'*Ave Maria* de Schubert.

A continuació vam passar al menjador per compartir una dinar de germanor. Allí vam poder departir molts records dels anys viscuts a l'estimat Col·legi Teresià. Abans d'acomiar-nos, ens comunicarem que s'havia constituït legalment l'associació d'exalumnes teresianes. Que santa Teresa ens ajude a saber transmetre tot el que d'ella hem après.

Maria Joana Querol

Terres de salabor. Una acció solidària

Terres de salabor és el títol d'un llibre que ens descriu la història d'un territori, el Delta de l'Ebre, en una època en que aquest resultava inhòspit i difícil per viure-hi.

La seva autora, Maria Teresa Bertran, ampostina resident a Barcelona, llicenciada en Geografia i Història, ens descriu un quadre complet de la vida humana al delta, de la seva adaptació a aquesta terra de conreu, de la relació de les famílies i del món dur del treball, de la inseguretat de les collites, del flagell del paludisme i de la medicina popular, del conflicte entre arrossers i pescadors a l'Encanyissada i la colonització de l'hemidelta dret de l'Ebre. Una obra que traspua afecte, sentiment i compromís amb la terra del-

taica. Fins aquí, l'obra. Una més entre tantes. Però té una segona part, un rerefons.

Maria Teresa Bertran havia editat una tercera impressió, subvencionada per una entitat bancària, a bene-

fici d'un projecte de Mans Unides. L'import aconseguït per la venda d'exemplars, efectuada per membres de Mans Unides i coordinada per Manolita Almudeve, anterior responsable d'aquesta entitat eclesial, era de tres mil euros. El passat 15 d'octubre, després de la missa vespertina, a les sales de la rectoria, l'autora feia entrega d'aquesta quantitat aconseguida per a un dels projectes solidaris diocesans, a Rosita Pertegaz, nova responsable local de Mans Unides, acompanyada de l'equip col·laborador.

Un testimoni d'una acció solidària de les moltes que es donen en l'àmbit eclesial que ajuden a reforçar els valors humans i cristians de les nostres comunitats parroquials.

Mn. Ramon Font

AGENDA

De l'1 al 6 de desembre:

—Visita Pastoral a Vinaròs.

Dimecres 2 de desembre:

—Visita Pastoral a Benicarló.

—Presentació del llibre *Joan Carrera – Un bisbe de poble*, a les 19.30 h, a l'Espai Patronat (Tortosa).

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

30. ■ Dilluns (lit. Hores: 1a setm.) [Rm 10,9-18 / Sl 18 / Mt 4,18-22]. Sant Andreu, apòstol, de Betsaida, deixeble del Baptista i germà de Pere; santa Justina, vg. i mr.

DESEMBRE

1. ■ Dimarts [Is 11,1-10 / Sl 71 / Lc 10,21-24]. Sant Eloi, bisbe de Noyon (641-660), patró dels qui treballen els metalls; sants Edmon Campion i Robert Southwell, preveres, i beats Roger Filcock, Robert Middleton i companys, màrtirs (jesuïtes); sant Naüm, profeta (s. VII aC); santa Natàlia, màrtir, esposa de sant Adrià.

2. ■ Dimecres [Is 25,6-10a / Sl 22 / Mt 15,29-37]. Sant Silvà, bisbe; santa Bibiana, vg. i mr. (s. IV);

santa Elisa, vg.; beata Maria-Àngela Astorch (1592-1665), vg. caputxina, de Barcelona.

3. □ Dijous [Is 26,1-6 / Sl 117 / Mt 7,21.24-27]. St. Francesc Xavier (1506-1552), prev. jesuïta navarrès, apòstol de l'Índia, patró de les missions i dels turistes; sant Cassià, mr.; sant Sofonies, profeta (s. VII aC); santa Magina, mr.

4. ■ Divendres [Is 29,17-24 / Sl 26 / Mt 9,27-31]. Sant Joan Damascè (s. VII-VIII), prev. de la Laura de Sant Sabas i doctor de l'Església; santa Bàrbara, vg. i mr. d'Orient, patrona del ram dels carburants i dels artificers, i també dels miners, invocada contra els llamps; sant Bernat, bisbe de Parma, cardenal; santa Ada, vg.; beat Francesc Gàlvez, pre-

vere franciscà i màrtir al Japó, nat a Utiel.

5. ■ Dissabte [Is 30,19-21.23-26 / Sl 146 / Mt 9,35-10,1.6-8]. Sant Dalmau o Dalmaci (Dalmacio), bisbe; sant Sabas (s. VI), abat fundador de la Gran Laura, prop de Jerusalem; sant Guerau de Braga, bisbe; santa Crispina, vg.

6. ■ Diumenge vinent, II d'Advent (lit. hores: 2a setm.). [Ba 5,1-9 / Sl 125 / Fl 1,4-6.8-11 / Lc 3,1-6]. Sant Nicolau (s. IV), bisbe de Mira (Lícia), venerat a Bari (s. X); sant Pere Pasqual, bisbe de Jaén i màrtir (mercedari); sant Fortià, innocent mr. venerat a Torelló; santa Asel·la, vg.; beata Carme Sallés (Vic 1848 - Madrid 1911), fund. Concepcionistes missioneres de l'Ensenyament (RCM).

Diumenge I d'Advent

COMENTARI

Alceu el cap ben alt estigueu atents sobre vosaltres

Jeremies, testimoni d'un dels períodes més turbulents de la història de Judà (627-561 aC), anuncia que *vindran dies en què el Senyor complirà la seva promesa i farà néixer a David un plançó bo que es comportarà amb justícia i bondat*. La intervenció salvadora del Senyor té una clara motivació: són *les seves ovelles i el seu ramat*.

Pau, que ha començat donant gràcies a Déu pels tessalonicencs i recordant *la vostra fe dinàmica, el vostre amor esforçat i la vostra esperança constant*, ara demana que *el Senyor faci créixer fins a vessar l'amor que us teniu els uns als altres i a tothom*. L'amor és el millor camí per sortir a l'encontre del Senyor, anhel dels tessalonicencs.

Al discurs escatològic Jesús ha predit la fi de la *Jerusalem trepitjada pels pagans* (v. 20-24); i ara (v. 25s) parla de la fi del món. L'anunci de què *els estols celestials trontollaran* és en realitat molt bona notícia.

Pel llenguatge simbòlic d'*Is 13,10-11 el dia del Senyor*—que *s'acosta implacable*— amb la *visita del Senyor* portarà a *exterminar els culpables*: és a dir, *els malvats, altius i tirans instal·lats al lloc que només correspon a Déu* (dalt de tot). Aquests són *els estols que deixaran de lluir i trontollaran* per la intervenció del Senyor.

En començar l'Advent a les portes de l'Any de la Misericòrdia, Jesús ens crida a *alçar el cap ben alt i refermar els cors perquè siguem sants*. Què vol dir això? Que ens cal sobretot *estar atents sobre vosaltres*: amb menys mirades superficials cap a fora, *preocupats per negocis* que ens poden *afeixugar i fer perdre l'alè*, i més vigilància personal cap a dins, ben ocupats en *pregar* i lluitar per *exterminar* dins nostre i en el món tots els *estols* que enlluernen falsament. Ben animats per l'Esperit que ens guia a la pràctica de les obres de misericòrdia tant corporals com espirituals, amb *el cap ben alt* per la caiguda d'un món construït sobre l'egoisme i el diner, alegrem-nos-en perquè només *llavors veurem venir el Fill de l'home amb poder i gran majestat*.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del llibre de Jeremies (Jr 33,14-16)

«Vindran dies, diu l'oracle del Senyor, que compliré aquella promesa que tinc feta a la casa d'Israel i a la de Judà. Aquells dies, aquells temps, faré néixer a David un plançó bo, que es comportarà en el país amb justícia i bondat. Aquells dies serà salvat el país de Judà i viurà confiada la ciutat de Jerusalem. I a ell l'anomenaran: "El Senyor-és-el-nostre-bé".»

▶ Salm responsorial (24)

R. *A vós elevo la meva ànima, Senyor.*

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, / feu que aprengui els vostres camins. / Encamineu-me en la vostra veritat, instruiu-me, / perquè vós sou el Déu que em salveu. R.

El Senyor, bondadós i recte, / ensenya el bon camí als pecadors. / Encamina els humils per sendes de justícia, / els ensenya el seu camí. R.

Tot l'obrar del Senyor és fruit d'amor fidel / per als qui guarden la seva aliança. / El Senyor es fa conèixer íntimament als seus fidels, / els revela la seva aliança. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (1Te 3,12-4,2)

Germans, que el Senyor faci créixer fins a vessar l'amor que us teniu els uns als altres i a tothom, tal com nosaltres també us estimem. Que ell refermi els vostres cors perquè siguin sants i nets de culpa davant Déu, el nostre Pare, el dia que Jesús, el nostre Senyor, vindrà amb els seus sants. Amén.

I ara, germans, volem fer-vos una exhortació i un prec en Jesús, el Senyor. Vosaltres vau rebre el nostre ensenyament sobre la manera de comportar-vos i d'agradar a Déu; ja ho feu, però us demano que avanceu encara més. Ja sabeu els preceptes que us vam donar de part de Jesús, el Senyor.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (Lc 21,25-28.34-36)

En aquell temps, deia Jesús als deixebles: «Hi haurà prodigis al sol, a la lluna i a les estrelles. A la terra, les nacions viuran amb l'ai al cor, esverades pels bramuls de la mar embravida. La gent perdrà l'alè de por, pensant en els desastres que sobrevindran arreu del món, perquè fins l'estelada del cel trontollarà. Llavors veuran venir el Fill de l'home sobre un núvol, amb poder i amb una gran majestat. Quan tot això comenci a succeir, alceu el cap ben alt, perquè molt aviat sereu alliberats.

Estigueu atents sobre vosaltres: Que l'excés de menjar i beure o la preocupació dels negocis no afeixugués el vostre cor i us trobéssiu a sobre aquell dia de cop i volta, perquè vindrà, segur com un llaç, per a tothom, sigui on sigui de la terra. Estigueu alerta pregant en tota ocasió i demanant que pugueu sortir-vos-en, de tot això que ha de succeir, i us pugueu mantenir drets davant el Fill de l'home.»

▶ Lectura del profeta Jeremías (Jr 33,14-16)

Mirad que llegan días —oráculo del Señor— en que cumpliré la promesa que hice a la casa de Israel y a la casa de Judá. En aquellos días y en aquella hora, suscitaré a David un vástago legítimo, que hará justicia y derecho en la tierra. En aquellos días se salvará Judá, y en Jerusalén vivirán tranquilos, y la llamarán así: «Señor-nuestra-justicia.»

▶ Salmo responsorial (24)

R. *A ti, Señor, levanto mi alma.*

Señor, enséñame tus caminos, / instrúyeme en tus sendas, / haz que camine con lealtad; / enséñame porque tú eres mi Dios y Salvador. R.

El Señor es bueno y recto, / y enseña el camino a los pecadores; / hace caminar a los humildes con rectitud, / enseña su camino a los humildes. R.

Las sendas del Señor son misericordia y lealtad, / para los que guardan su alianza y sus mandatos. / El Señor se confía con sus fieles / y les da a conocer su alianza. R.

▶ Lectura de la primera carta del apóstol San Pablo a los Tesalonicenses (1Tes 3,12-4,2)

Hermanos:

Que el Señor os colme y os haga rebosar de amor mutuo y de amor a todos, lo mismo que nosotros os amamos. Y que así os fortalezca internamente, para que, cuando Jesús, nuestro Señor, vuelva acompañado de todos sus santos, os presentéis santos e irreprochables ante Dios, nuestro Padre.

En fin, hermanos, por Cristo Jesús os rogamus y exhortamos: Habéis aprendido de nosotros cómo proceder para agradar a Dios; pues proceded así y seguid adelante. Ya conocéis las instrucciones que os dimos, en nombre del Señor Jesús.

▶ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 21,25-28.34-36)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Habrà signos en el sol y la luna y las estrellas, y en la tierra angustia de las gentes, enloquecidas por el estruendo del mar y el oleaje. Los hombres quedarán sin aliento por el miedo y la ansiedad ante los que se le viene encima al mundo, pues los astros se tambalearán.

»Entonces verán al Hijo del hombre venir en una nube, con gran poder y majestad. Cuando empiece a suceder esto, levantaos, alzad la cabeza: se acerca vuestra liberación.

»Tened cuidado: no se os embote la mente con el vicio, la bebida y los agobios de la vida, y se os eche encima de repente aquel día; porque caerá como un lazo sobre todos los habitantes de la tierra.

»Estad siempre despiertos, pidiendo fuerza para escapar de todo lo que está por venir y manteneos en pie ante el Hijo del hombre.»